

Відпра

II. Ч.

Субота, 29 листопада 1941.

Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Видання, виходить щодня для всіх країн

АДМІНІСТРАЦІЯ:

Краків, Райхштрассе 34. Тел. 239-39

РЕДАКЦІЯ:

Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-31

„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung.

Administration; Reichsstrasse 34.

Schriftleitung; Gieszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю і за кордоном:

місячно . . . . . 6 зол.

Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських

корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Проломано сильні оборонні застави

на середньому відтинку східного фронту

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 28. 11. Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Біля Ростова та в Донецькому басейні відбито з великими кривавими втратами для ворога совітські протинаступи, підтримувані літаками й танками. На поодиноких місцях фронту бої ще тривають.

На середньому відтинку східного фронту проломано сильні ворожі оборонні застави.

Важка артилерія сухопутної армії обстріляла успішно корабельні споруди під Петербургом.

Нищення ворожих залізних шлхів продовжувано на цілому фронті, при чому ворог мав великі втрати у залізничному майні. Денні й нічні налети бойових ескадр були спрямовані проти військових об'єктів у Москві й Петербурзі.

В ніч на 28 листопада в районі Петербургу тунство мін. ночі пристаневі споруди на

південному побережжі острову.

Під час довготривалих важких боїв у півн. Африці, зокрема при відбиванні ворожих спроб випадів з Тобруку, знищено знову чимало ворожих танків. Німецькі спадні та ловецькі ескадри розігнали на фронті Мармаріки скупчення військ та самоходові валки.

Під час спроб налету англійського летунства на побережжя Каналу зістрілено 4 ворожі літаки. Англійські бомбовики заатакували вночі під 28. 11. мешканеві дільниці у західній Німеччині, зокрема в Ахені та Кельні, знищивши або ушкодивши деяку кількість мешкальних будинків та спричинивши втрати серед населення.

В часі від 16 до 21 листопада втратило совітське летунство 168 літаків: з чого 73 зістрілено в повітряних боях і 24 протилетунською артилерією, решту знищено на ньому фронті. В деяких літаках.

Жахливі удари німецьких підводних човнів

БЕРЛІН. — Після затоплення „Арк Ро-яль“ та ушкодження військового корабля „Малая“, мусить британська адміраліція — як це було вже подане в окремому повідомленні в середу, — числитися тепер з втратою дальшого військового корабля, містоти 30—40.000 тон.

Англійський військовий корабель, який належав до класу „Дрейгон“, мав залогу 463 осіб на чердаку та розвивав особливо високу швидкість. Кружляки цієї класу озброєні по 6 гармат 15,1 см калібру і по три гармати 10,2 см калібру. Дальше мають ці кружляки по 4 гармати 4,7 см, по 2 гармати 4 см. і по 12 торпедних рур 53,3 см. калібру в рухомих вежах по три групи на чердаку.

Тим досягам німецької військової флотії дорівнюють серед важких умовин погоди і терену успіхи німецьких військових груп на далекій півночі східного фронту. У співвідношенні з фінськими військами — відбили одиниці німецької армії большевиків в північній Карелії з кривавими втратами далі на південний схід.

Без огляду на сильний совітський тиск, пробивалися фінні через цілу систему полевих становин і взяли наступом менших і 190 більших бойових застав. В крилючому наступі оточили вони

совітський батальон і цілковито його знищили. Знято 9 панцирних бойових возів: здобуто 5 панцирних оборонних гармат.

Для зміцнення операцій військ, переведено німецьке летунство 25. 11. на всіх частинах східного фронту знову успішні налети на совітські становини і скупчення військ, так зробили німецькі бойові літаки в просторі довкола Ростова 3 совітські панцирні батареї і численні, протипанцирні гармати нездібними до бою. 4 совітські панцирні бойові вози, поцілені бомбами — загорілись розбиті на шляху. 10 дальших панцирних бойових возів і одна батарея владі жертвою німецьких бойових літаків на північному відтинку від Москви.

Дальші летунські налети зверталися на залізничні лінії Совітів на північ від Москви. 4 локомотиви бомбові вибухи винесли з рейок і розбили, а 13 поїздів важко пошкоджено. Горючі поїзди значили на кількох метрах на знищених лініях вислід тих налетів.

Успішний зовсім несподіваний налет німецьких бойових літаків удався в середині східного фронту: великий совітський військовий табір, поцілений бомбами, згорів. Багато большевиків, які вправляли в тісних лавах на одній площі, згинув від бомбових відламків.

Нова Зеландія не хе війни на Тихому океані

ШАНГАЙ. — Новозеландський мер Петер Фрацер був у вівторок висловом журби своїх земляків з приводу припинення війни на просторі Тихого Океану. З нагоди гостини в честь привабливого су-часну пору в Велінгтоні уповажило англійського уряду для Далекого Сходу, міа. Альфреда Даф Купера, підчеркнув, що нова Зеландія не дає собі жодної війни на Тихому Океані.

Зеландія хоче зате жити в мирі з усіма народами та бажав, щоб була забезпечена свобода всіх народів для свободного доступу до сировини усіх народів. Фрацер додав при тому, що Нова Зеландія з того погляду визнає і атлантийську заяву президента Рузвельта й прем'єра Черчіля, бо на його думку ця заява спирається на тих же самих принципах.

Європа переможе

Промова міністра закордонних справ Німеччини фон Рібентропа до представників об'єднаних протикомітернізських договором держав, мусіла викликати у світі величезне враження. Справу поставлено рубом: — „Хто не з Європою — той проти неї“. Бо немає іншого вибору під час цього змагу на життя й смерть. Є тільки єдиний підхід до величезної проблеми — Європа з європейцями, проти її ворогів. І це мусить кожний з європейських народів не тільки зрозуміти, відчувати, але й усвідомити собі цю велику проблему, яка вимагає розв'язки на цілі віки, тому не можна бути тільки байдужим глядачем, лише учасником подій. Об'єднані протикомітернізських договором держави, це держави, що думають по європейськи, хочать бути Європою в Європі, тож стають на оборону тієї Європи, за її майбутнє, за її справедливий лад.

Мін. Рібентроп підкреслює величезне значення об'єднаної Європи, а через це і її міць, яка може протиставитися всім небезпекам — сміливо змиритися з ворожим фронтом, який буде розтераний. Європа тепер самовистарчална, її потуга щораз буде міцніти, її бойовий та економічний потенціал могутніти — тоді як противник мусить слабнути, виснажуватися, змагатися без надії на підмогу.

І ясно та зрозуміло чому: Англія досі воювала чужими руками. Большевики — останній партнер, якого виграв на континенті. Всяку допомогу в бойовому знарядді Англія діставала з Америки. Тепер же ця Америка не тільки Англії помагає, але й СССР. А хто буде помагати Америці? Назначки — Європа: вона тієї допомоги не потребує, вона помагає собі сама, бо на це має всі дані при теперішній консолідації. Перед нею розгортаються величезні можливості хоча би з відбудовою і розбудовою Сходу, який станеться цим найважливішим партнером, якщо там налагодиться порядок і життя, якщо обезсилені і знеможені неволею руки знову розпростаються до праці вільної — в добрі і достатку. Тим самим і всі ці надії жидо-плутократії на большевиків зависли на останньому волосочку. Цей велит — не то що за царських часів, на глиняних ногах — а без ніг, бо ніколи не чув ґрунту під собою. Держава закріпощених людей, небаченої в світі неволі, може тільки кривавитися безнадійно домагаючи кінця — вона ні собі, ні нікому помогти не всилі. Ця тюрма народів, коли б не жахливий терор, була б сама розвалилася і держалася лише винищуванням та обезсилюванням людей, які не мали ні волі, ні життя ні надії, навіть сну не мали. Тепер же у війні ці люди сидять в окопах під наганами, застрашувани комісарами та пропагандою, що мовляв ворог ще страшніший. Але ця пропаганда на ніщо не здалась, бо які ще можна видумати страхиття для нещасливців, що жили під большевиками... Ці отари гнаних невольників мільйонами вигнали, мільйонами йшли в полон, їх рештки ще караються в окопах та своєю масою вони вже не залиють Європу, якій загрожували. А могли це зроби-

ти, хоча би з одчаю, з нужди; щоб П обі-
сти, винищити, пімститись за свою недо-
лю, за те, що ця Європа була байдуха на
їхнє горе. Та цю небезпеку відпарував меч
Німеччини і її союзників. Сьогодні в Англії
не вірять в большевицькі стратегічні здо-
гадки. Вона ще може хвалити стратегічну ге-
ніальності" Сталіна з його відворотом, що
може дораджувати Сталінові потопити
флоту на Чорному морі, бо чужих флотів
і так ніколи не любила — але не повірить
навіть у те, що Сталін зможе врятувати
хоча би Кавказ з нафтою для неї... Пропа-
ли й сподівання на партизанів. Про них
уже більше не чути. Бо де можлива в цих
умовинах партизантка, як кожний грома-
дянин ненавидить свою державу, з її теро-
ром, голодом і пекольними знущаннями.
Партизантці мусить сприяти населення, а
щоб воно сприяло мусить тужити за пово-
ротом большевицького ладу. Хто ж може
тужити за державою найстрашнішого ка-
та, якого не знала історія?

Римська пословиця „убі патрія, ібі бе-
не" — ця споконвічна мудрість клясично-
го світа скриває й нині свою геніальну
правду. Любити якийсь лад, якусь держа-
ву, любити те, що називаємо батьківщи-

ною — можна лише тоді, як у ній грома-
дянин відчуває вільний, щасливий —
як є там право, справедливість, добро і
серце. Де того всього немає, не може бути
ні життя, ні віри, що щось триває, се-
ріозне, що вдержється надовшу мету. І са-
ме тепер, як прийшов разгром СРСР, по-
бачили поневолені народи, що їх тюрма
розвалюється. Побачили й довідали-
ся, що така була правда на землі, що
іншим народам такі крає жилися, не так,
як їх увесь час обстрілювали. Як же тепер
вони можуть ще сприяти, чи бажати пово-
роту СРСР — цих проклятих колхозів,
енкаведистів, безправств, визиску й не-
волі?

Отак, не лише перед Європою вже роз-
крилися очі на большевицьку небезпеку, а
й противникам тієї Європи вже випадає
цей останній козир з рюк: На большеви-
ків числити більше не можуть, іншого пар-
тиера немає — саяк чи так обіднана Еу-
ропа мусить вийти переможцем.

В тому то й суть промови мін. фон Рі-
бентропа. Тому й Фішер прийняв минулого
четверга у приязності мін. фон Рібентро-
па представників об'єднаних протикомінтер-
нівським договором держав.

Знаю Рівне з 1918 року, коли по зі-
пленні Кам'янця Под. большевиками це
линьське місто з 45-тисячним населен-
ням стало черговою тимчасовою столицею
кrajської Директорії. Цікава річ: 23 ро-
польського, а вкінці большевицького по-
лодження в цьому місті не змінили його ви-
гляду на краще. Так, ніби я тиждень том
покинув його. Та сама зовнішня неохай-
ність типового жидівського купецького
провінціального міста, та сама неупоряд-
кованість, трохи менша тільки рухливість.
Це останнє пояснюється зменшенням на-
селення Рівного майже наполовину: жидів
тепер там обмаль. Урбаністична господар-
ка польських часів на Волині була погана.
Щоб такі не спромоглися на пару якихось
ліпших будов громадського значіння в мі-
сті для своїх хоча б потреб — це аж див-
но!

Большевики за два роки своєї госпо-
дарки в Рівному, як і в інших містах Во-
лині й Галичини, залишили специфічні слі-
ди: бруд, розгром торговельного життя,
павперизацію населення. Є кілька крамниць
— але вони продають те, що нікому непо-
трібне: якісь образи, дитячі виграшки,
бюрове приладдя совітського виробу. В
книгарнях — рештки совітського видавни-
чого баракла та продаж місцевої газети
„Волинь". Часописів з Луцька (80 км.) чи
з Житомира (180 км.) тут не дістанеш.

Мясні обіди як деінде. Взагалі, як де-
інде. Взагалі, як порівнювати, Рівенщина
на брак харчу нарікати ще не може.

Чути українську мову на вулицях. Але
переважає т. зв. волинська говірка: украї-
сько-московський воляпик. Не бракує й чи-
сто московського „язика", не говорячи
вже про „ензик" польський.

Газета „Волинь" виходить тепер двічі
на тиждень. Життя, видно з усього, нала-
дується. Бачив тут і декого із Г. Г. та з Га-
личини. Після поліційної години (7-ма)
місто завмирає.

ЗА „КИТАЙСЬКИМ МУРОМ".

Ідемо асфальтовою автострадою далі.
Поля засіяні озиминою, дорогами злибає-
мо фіри з контингентом. Там і тут обік
дороги цукроварні. Видні на них сліди зни-
щення і підпалів, але якось вони підлатали-
ся і працюють. Цукор значить, буде. А його
дуже бракує після совітської господарки
скрізь на Волині.

Корець — останнє граничне містечко
колишнього польсько-большевицького кор-
дону. Типове брудне волинське містечко.
Видно в перехожих мужчин цигарки в ус-
тах: тютюн (волинський бакуи), значить є
ще в людей. Найбільше постачає його Ду-
бенщина, де можна знайти й листя шляхет-
ного тютюну. Загальне вражіння таке, що
Волинь із побольшевицькою бідною ще
дасть собі раду.

Минаємо цукроварню (працює!) — і ав-
то перескакує ту недавно границю, той
китайський мур, що два десятки років хо-
вав за собою таємниці московсько-жидів-
ської катівні народів від очей цивілізова-
ного світу. Границя помітна відразу: та-
ка ж і на нас, лишився веселий калейдоско-
п узких власницьких скравків землі, скрі-
плених під озимину, тут ми бачим
змежний скучний простір сколективіза-
ції, наполовину необроблених ланів, а
тільки 20 років тому переорав межі колиш-
ні власників

Одуд.

Поза китайським муром

(Від нашого кореспондента).

Як я вже згадав у попередній кореспон-
денції*), у Львові ми мусили через незалеж-
ні від нас причини, змінити свою маршру-
ту: Ідемо назад на Люблин, а звідси через
Волинь на Київ.

Засніжені поля біліють широко розісла-
ними полотнищами обабіч дороги. Мжи-
чить. Дрібні краплинки дощу густо осіда-
ють на автові шибі. Ідемо добре замоще-
ними дорогами Волині.

Дубно. Це 18-тисячне місто, що лежить
у рівнинній долині від Луцька до Рівного, ду-
же приємно відрізняється своїм виглядом
від похмурих руїн Луцька. Чистенькі пар-
терові дімки цього неторкненого війною
міста дихають передвоєнним спокоєм. Я-
кийсь особливий чар затишності має Ду-
бно.

Ночуємо в ньому. Гостинний дім бур-
мистра Б., галичанина, занесеного обстави-
нами життя дванадцять літ перед війною
з зеленої Лемківщини на Волинь, пересяк-
нений волинським духом. Приємно відчу-
вати в ньому заклопотаність сина далекої
української окраїни справами ширшої
батьківщини, справами ширшого машта-
бу, справами загального українського до-
бра. І мимоволі виникає думка в розмові
з ним, чи не добре було б багатьом із нас
перенестися із своєї тісної батьківщини
на ширші лани безмежної України, щоб у
перемішанні наших виховань і місцевих
етнічних особливостей створити одноли-
тний тип українського громадянина й шир-
шого серцем патріота.

Це скромне, тихеньке Дубно, як вияви-
лося з розмов із п. бурмістром, не таке
вже скромне й тихе в розгоні творчої пра-
ці. Тут, крім вищої початкової школи ім.
Т. Шевченка й державної української гім-
назії ім. С. Петлюри (з 700 учнями), є й
Волинський Державний Музичний Інститут
ім. М. Леонтовича, й окружне Т-во „Про-
світа" з понад 200 філіями. Як на таке Ду-
бно, ці культурно-просвітні осяги за такий
короткий час завеликі. Причини цих ося-
гів — у рухливості й життєдіяльності кіль-
кох місцевих діячів. У створенні Музично-
го Інституту велику енергію проявив на-
чальник освітнього відділу окружної упра-
ви п. Авенір Коломєць. Він же редагує в
Дубні й дуже добрий 2-тижневий часопис
для українських дітей „Школярки". Вий-
шло вже 4 числа цього часопису в накладі
8 тисяч прим. Попит на журнальчик дуже
великий і наклад його міг би вирости впа-
геро, коли б не брак паперу, що обрізає всі

можливості. Головою Т-ва „Просвіта" є А.
Каміньський.

Волинський Державний Музичний Ін-
ститут у Дубні має такі відділи: смичкових
інструментів, фортепіано, дутих інструмен-
тів, бандури, вокально-драматичний, дири-
гентський, теоретично-композиторський і
педагогічний. Директором Інституту є
проф. Л. Березовський, а серед професо-
рів бачимо імена: Тетяни Янішевської-Вой-
ташевської, Г. Петрової, І. Бринди й інші.

Цікавий є відсоток учнів у школах по
національності: українців — 90%, поляків
коло 10%, росіян — 0,7%. Викладача мова
в усіх школах — українська.

— Раніш українські діти вчилися по-
польськи за Польщі, нехай тепер польські
діти вчать по українськи! — каже А. Ко-
ломиєць.

Дубно висипало на Шибеній горі про-
памятну Гору Визволення і видало цю
приводу пам'ятникові грамоти.

Німецько-большевицька війна зидви-
нула в Дубні нових героїв-українців Коли
енкавудисти почали розстрілювати в ду-
бенській тюрмі в'язнів, колишній козак Ар-
мії УНР. Волошин зорганізував сусідні се-
ла й кинувся з селянами на тюрму. Човні
палачі розбіглися і Волошин випутив
на волю 80 призначених до розстрілу за-
точенців. Контратака большевиків на зр-
му примусила Волошина відступити. На-
д 1000 замкнених у тюрмі в'язнів, як
Волошин не встиг випустити на волю (ї
не було можливості вибити залізних дв-
рей тюрмних камер), большевики, пове-
нувшись, розстріляли.

РІВНЕ.

Для воєнної цілі большевики збудува-
ли асфальтову автостраду між Львовом і
Киевом. Збудували її руками польських
полонених. Рівним, як стіл, асфальтом ми
вийхали з Дубна й за годину були вже в
Рівному.

Ночі жаху Москві

ГЕЛЬСІНКИ. — „Москва пережила но-
чі жаху" — заявив один совітський летун,
що попав у фінський полон. Він був при-
мушений до спадного скоку поблизу фін-
ського східного фронту і по 8-х днях блу-
кання попав в руки фінів. Ще 25 жовтня
совітський летун був в Москві. Німецькі
летунські налети мали тривати, як каза-
в він, безперервно 4 години. Одна ескадра
за другою появлялися над містом і скида-

ли цього найважчі розривні, як також
запалні бомби. Найкращі московські двір-
ці ко ушкоджені. Зокрема відомий
Білоский двірець зрівняний із землею.
Крім того поцілено промислові заведення.
Продля усунути машини з фабрик, як-
що і ще не були знищені бомбами. —
Постія для цивільного населення ду-
же ли

Відправа голов УДК і Делегатур люблінської області

Як наші читачі вже знають, у вівторок 25 і в середу 26 листопада ц. р. відбулась у Люблін відправа голов УДК і Делегатур люблінської області. Відправу вівторка Провідник УДК, проф. д-р В. Кубійович, виступив при цьому довшу промову. Присутні, привітавши привітних голов УДК і делегатів, Провідник зазначив, чому планована відправа не могла відбутись в літі ц. р., але що тепер. Описав Провідник обговорення діяльності УДК за весь час його існування. Українські землі по цей бік Сяну і Буга пережили світлі картини своєї історії. Тисячі українських шкіл, УОТ і кооперативів працюють над піднесенням наших західних окраїн, що досі не мали ніколи такої доброї кон'юнктури. Біля нас тієї муравлиної праці позитивний.

Ці досягнення завдячуємо з одного боку українському громадянству та інтелігенції зноза Сяну і Буга, з другого німецькому чинникові.

Важка праця від основ цієї української інтелігенції, що станула рама об рама з православним духовенством, зокрема з нашими братами з зеленої Буковини, допомогла українському населенню по цей бік Буга і Сяну піднести український прапор високо. В холоді і недостатках працювали учителі, кооператори й організатори. Ця праця увінчалась такими успіхами тому, що німецька влада пішла в цих наших змаганнях якнайдалше на зустріч, дозволивши і підтримуючи її. Перед війною відбулися конференції Проводу УДК з німецькими провідними чинниками у Кракові, на яких устійнено програму праці, на найближчий рік. На загальні всі наші побажання знайшли прихильний відгук. Але прийшла війна і здійснення цих планів жде нас тепер, щоб зміцнити ослаблене організаційне життя впливом багатьох працівників на схід.

З черги Провідник торкнувся деяких справ, зв'язаних з нашим внутрішнім життям напередодні вибуху війни та проаналізував умовини праці УДК після війни. Нагальний вплив великої частини інтелігенції на Схід довів до захитання нашого стану посідання, головню на Підляшші і на Холмщині, що його щасливо вдалось перебороти.

Далі Провідник торкнувся справи повороту емігрантів на рідні землі. Щоб надати цьому повороту організовану форму УДК розіслав до своїх клітин обійників проголошення фахівців яких у порозумінні з німецькою владою можна б опісля приміщувати на рідних землях. Покищо — з огляду на воєнні умовини вдалось дотепер вивести тільки індивідуальні перепустки для деякої кількості фахівців (понад 2.000 осіб), які самі, без родин, могли виїхати на українські землі.

З черги Провідник обговорив справу своїх поїздок до Львова лігом ц. р. з ціллю навести контакт з тамешнім Проводом. Головною метою було поінформувати Провід у Львові про нашу працю й досяги тут, довідатись про їх працю і плани та послужити нашим досвідом, придбаним у дволітній співпраці з німецькими чинниками. По прилученні української суцільної території — Галичини до Г. Г. повстала нова дійсність. Щоб з'ясувати деякі засадничі

справи, зі Львова приїхала делегація в особах д-ра К. Паньківського, проф. д-ра В. Сімовича та інж. Бачинського й у Кракові відбули ми — говорив далі Провідник — конференцію з відповідними німецькими чинниками та внесли в цій справі меморіал, на який ще досі не одержали відповіді. Досі вирішена вже позитивно справа Українського Видавництва як самостійного українського підприємства під українським проводом.

Найважливішим нашим завданням не лише вдержати всі дотеперішні надбання, але й зміцнити їх, підховивши кадри людей на місцях, та працювати і розв'язувати пекучі проблеми, що їх висуває теперішнє життя. Працюючи над цими пекучими проблемами, що їх висуває життя, не слід забувати одночасно про великі завдання.

З черги виступив промову дир. Тимцюрак, спинившись довше над підсумками праці за останні два роки по цей бік Буга. Обговорив справу співпраці з представниками влади на місцях та подякував прийнятним за співпрацю з ним, бо не задовго виходить з Любліна. (Док. буде)

—о—

ЗИМОВІ ТАБОРИ

Дня 31. 10. припинено поворот полонених та приміщено їх в різних місцевостях у зимових таборах. Іде про те, що обезсилені й не відповідно зодягнені полонені мусять прийти до себе і кривою для них самих булб зимою пустити їх в дорогу.

Мимоволі насувається порівняння з тим, як совітське начальство відноситься до своїх воїнів, чим у совітському раю є людське життя, життя не лише одиниці, але й цілих мас.

Важко йти й уможливити побут у таборах українським полоненим — це вже завдання українського громадянства. Започаткована допомогва акція, що вибилася на перший лані сучасних завдань — розгортається шораз ширше. В першу чергу вона обіймає постачання харчів, одягу, білля, взуття, ліків, начиння (одунок, пушок від консерв, дерев'яних ложок і т. п.), солом'яних мат до спання, накривал тощо. Все це потрібне в великій кількості, тому й є вислідом спільного зусилля, збірної праці.

Доходять до нас вістки, що одне село виплело солом'яне взуття для одної тисячі полонених; що містечко Н. перевело загально оподаткуван-

ня майном і працею. Хто не дає пожертви, дає працю, хто не може брати участі в допомоговій праці, знайшов зайняття в пропаганді. Звідкілясь приходять харчеві посилки з дописками „присилатимемо кожного місяця одну посилку"... Там зробили імпрезу й призначили дохід на полонених; денед влаштували збірне шиття білля. Жінство взяло в свої руки переведення і виконання допомогової акції. Звітують про вишкіл „колон", які чергуватимуться у праці над поодинокими таборами. Напр. в якійсь місцевості є табір, де ведеться кухня, лікарня, ешепт, якісь робітні. Крім платного апарату мусять бути помічними при цій праці напр. двадцять жінок щоб працювати в таборі, мусять вони відірватися від своїх домашніх зайнять, тому це не може тривати надто довго. По місяцві їх зміняє або двадцятка, а то і сама, або іншої місцевості. — Очевидно, що треба брати під увагу технічний бік справи — мешкання і харчі для таких „службових" людей.

Як бачимо акція охоплює все ширший круг і коли б дати їй тривку матеріяльну основу, завдання булб виконане. Ірина Винницька.

МИКОЛА ТЕРЛЕЦЬКИЙ.

МОРОЗИХА

Заходом нашого берлінського кореспондента КТВ, дістали ми дозвіл друкувати твори українських письменників і журналістів з таборів полонених.

Оце містимо оповідання новеліста і письменника Миколи Терлецького, б. літературного співробітника київської преси. При цьому мило нам вняти, що проголошення недавно одним неукраїнським часописом — цього талановитого письменника росіянином, — це просто довірливий вплив редакції того часопису. — Прип. Ред.

Кожного ранку я прокидаюся від важкого схлипування. Це плаче Морозиха, чимачи перед собою маленьку фотокартку свого єдиного сина Миколи. Майже сяє я живу на квартирі у цієї жінки ро- з сорока п'яти з надзвичайно худим і блім обличчям, яку на шахтному виселку називають дуже просто і виразно: Морозиха. Коли ранком Морозиха плаче перед світлинною сина, вона розповідає про своє довге і важке життя: як над нею щалися у колгоспі, як вона волочилася в тюрмах, як вирощувала Миколу, який його знає, де тепер, в якому кутку не- вної Росії „захищає" під дулами ко- рських револьверів „свою" батьківщи- Вона говорить, ні до кого не звертаю- так, сама до себе, і це здається на мо-

ми, я натягаю ковдру на голову. Мороз пробігає по спині, і мені так хочеться плакати, ніби Микола мій брат, а Морозиха рідна мати.

...Весна 1933 року. Над Покотилихою плывуть важкі попелясті хмари. Мокрий сніг падає на солом'яні стріхи, і збігає холодними краплями. Мрячно. Морозиха стоїть у порога і схрестивши на грудях руки, вдивляється в далечінь. Перед нею вся Покотилиха, як на долоні. Колись в цей ранішній час над хатами піднімалися хмарки голубого диму, пахло смаженим, гомонила птиця, люди брязкали дверми. А тепер тільки вітер гудів, та монотонно падали на землю холодні краплі.

Спираючись на палицю, Морозиха повільно зійшла на дорогу, їй важко йти. У неї набрякли ноги й руки, під очима сині опухи. Другий місяць вона не їсть хліба, вона вже забула, як парує картопля, як взагалі пахне людська їжа. Другий місяць день у день вона готує навар з вишневого галуззя і напоює ним трое своїх дітей і важко хворого чоловіка, Андрія. Та й ще ж у неї є трохи макухи, яку вона недавно дістала з важким трудом.

І в сусідів Морозихи нічого не має. Ще у лютому з Покотилихи вивезли увесь хліб на хлібозаготівлю. Цілий тиждень тоді ходили уповноважені по хатах і витрушували все, що було. Вони, звичайно, заходили в хату, безцеремонно розстібали свої добротні кожухи, десь напередодні відібрані у людей, виймали з кобури нагана, і клали його перед собою на стіл. Після

цієї процедури, уповноважений роздільно і поважно розпитував: „Ну, господарє, чий виконувати думаєш?" — і переводив погляд на наган, потім знову на господаря.

Коли уповноважений прийшов до Морозихи, вона, побачивши його зблідла і упала до ніг.

— Голубочку ж ти мій, серце у тебе є... пожалій діточок і хворого мужа. Муки лишився тільки пуд та й у мисці трошки, — молила вона крізь сльози.

Осповатому, безшабашному молодому хлопцеві навіть сподобався такий хід справи. Він дивився з прилизрством на Морозиху, що лежала у його ніг і вираз його обличчя промовляв: „Я — суддя, і що захочу, те й зроблю". Потім, дуже по московському акаючи, він їй сказав: „Облиш тільки дурниці. Бачиш, сама й сказала, що хліб у тебе є. Ну, ось і давай його їди. Підіймайся!" — штовхнув він ногою у бік Морозихи, — „а ні то біда буде..."

— Діточки, мої діточки, що тепер з вами буде? — голосила вона.

Уповноважений, бачучи, що Морозиха не встає з підлоги, пильно взявся за роботу. Він почав нищпорити по хаті, шукаючи муки: виліз на піч і витягнув звідти акуратно загорнений мішочок з останнім пудом хліба. Морозиха, піднісши трохи голову, побачила це і ще більше заголосила. На обличчі уповноваженого сяяла посмішка.

(Далі буде).

—о—

вже в усіх подробицях знаю історію Морозихи, і коли вона плаче ранка-

3 ГОЛОСІВ ПРЕСИ

Відгомін підписання протикомуністичного пакту і промови мін. Рібентропа

Мадрид. АБЦ пише: Інтернаціонал не представляє існувати — розхотітися тут ще тільки про те, щоб перешкодити небезпеці його воскресення, яке загрожує Європі внаслідок англійсько-американського союзу з Світами. Європа не була ще ніколи в своїй історії так тісно об'єднана довкола одного ідеалу, як сьогодні під проводом Німеччини.

Гельзінки: Фінські часописи зазначають, що тільки одиниці в своєму роді перемогли Німеччини та її союзників ударили спроби Москви, ужити большевицької армії, як зброї. Розторощення большевизму Комінтерну означає для Фінляндії життя — пише „Усі Авра“, а „Ілька“ зазначає, що перемога Німеччини буде перемогою Фінляндії.

Софія: Болгарські часописи зазначають, що берлінський державний акт задокументував не тільки рішучу волю заінтересованих країн до поборення большевизму, але також співпрацю при будові нового справедливого ладу в світі. „Утро“ пише: Берлінська маніфестація є доказом пробудження загально-європейської солідарності.

Будапешт: „Мадярсаг“ пише: берлінський зїзд зцементував договором рішучість безкомпромісово воювати до кінця проти неморального союзу міжнародних плутократів і большевиків.

Копенгага: Приступлення Данії до протикомуністичного пакту знаходить в коментарях копенгазьких часописів оцінку, природної і логічної консеквенції політики, яку започатковано в червні зірванням дипломатичних зносин Данії з Світовим Союзом.

Анкара. В політичних кругах турецької столиці присвячують берлінській протикомуністичній конференції якнайбільшу увагу.

Зокрема часописи підкреслюють приступлення Данії і Фінляндії.

Токіо. Японська преса приносить вступні статті про історичний розвиток протикомуністичного пакту. „Чугаї Шогіо Шімбун“ стверджує, що продовженням і зміцненням протикомуністичного пакту — збудовано міжнародну барикаду проти большевицького впливу. Творення нового ладу світа одержало тепер нову спонуку — як стверджує „Токіо Асагі Шімбун“.

Пекін: Всі часописи північного Китаю підкреслюють особливе значіння участі Китаю в протикомуністичному пакті.

Рим: Італійська преса підкреслює ствердження міністра закордонних справ фон Рібентропа в його промові на прийнятті закордонних державних мужів, що війну проти Великобританії будуть вести аж до переможного кінця. Тому, що Англію можна далеко легше поцілити як Європу, даліше ведення війни мусить довести примусово до заломання слабшого — пише „Попольо ді Рома“, „Мессаджеро“ підкреслює: Міністр закордонних справ Німеччини виявив дуже виразно та недвозначно, що після зроблення нешкідливим Світового Союзу, останнього британського союзника на континенті, Європа забезпечилася проти всякої блокади.

„Корієре делла Сера“ підкреслює передовсім певність перемоги осі та, що навіть отверта участь Злучених Держав Америки не зможе в нічому змінити положення.

Париж. Урочисте приступлення 7 народів до протикомуністичного пакту оцінюють французькі політичні круги, як вислів того, що внаслідок ініціативи Фірера створено від Бресту до Токіо міжнародний фронт проти большевизму та його помічників.

ОКРУЖНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ОСВІТНІХ РОБІТНИКІВ ПОСЯННЯ Й ЛЕМКІВЩИНИ ТА ХОЛМЩИНИ Й ПІДЛЯШШЯ

В цілі нав'язання живішого організаційного зв'язку з тереном, устійнення форм і способів праці, обговорення найактуальніших проблем освітньої праці, устійнення та пояснення плану праці на найближчі місяці — відбудуться в днях 4 і 7 грудня ц. р. дві окружні освітні конференції освітніх робітників. А саме:

1) В четвер, дня 4. XII. ц. р., в год. 8 рано, відбудеться окружна конференція освітніх робітників Посяння й Лемківщини — в Сяноці.

2) В неділю, дня 7. XII. ц. р. в год. 8 рано, відбудеться окружна конференція освітніх робітників Холмщини й Підляшшя — у Холмі.

Програма обох конференцій така:

1. В год. 8-й збірка учасників конференцій в домівці УДК.

2. Корпоративна участь учасників конференції у Службі Божій, яка відбудеться: а) в Сяноці в парохіяльній церкві, б) у Холмі в православному Соборі — в наміренні конференцій.

3. Відкриття конференцій, год. 9.30.

4. Звіти Референтів Культурної Праці.

5. Реферати представників УДК.

6. Запити й вияснення.

7. Закриття конференцій.

Участь у обох конференціях, в Сяноці і Холмі візьмуть обов'язково:

а) Референти Культурної Праці при УДК

б) Підреференти Культурної Праці при Районових Делегатурах,

в) Культурно-освітні організатори,

г) Канцелярійні працівники Референтур Культурної Праці,

д) Голови Окружних Жіночих Секцій,

д) Визначніші працівники низових клітин.

Референти Культурної Праці приготують письмений звіт з діяльності Референтури, за час від 1. 4. — 30. 11. ц. р., за зразком, поданим Референтам — 30 вересня ц. р. Звіт охопить не тільки район Референтури, але теж райони Делегатур.

Звіт зложать Референти в президії конференції.

Тому, що входові двері на салі нарад, так у Сяноці, як у Холмі, будуть вже в год. 9.30 закриті, а спізнені учасники не будуть допущені до участі в конференції:

1) ті учасники конференції в Сяноці, що не мають догідного поїзду в четвер рано, мусять приїхати до Сянока вже в середу 3. XII. ц. р.

2) ті учасники конференції в Холмі, що не мають догідного поїзду в неділю рано, мусять приїхати до Холма вже в суботу, дня 6. грудня ц. р.

УДК в Сяноці та Холмі приготують для цих учасників нічліги, які однак треба раніше письменно, або телефонічно у згаданих УДК замовити. Адреси: 1) УДК Холм — Люблінерстрасе 3, число тел. 185. 2) УДК Сянік — Горст Весельстрасе 2/І. число тел. 44. Дижурні з жовтоблакитними перев'язками на лівому рамені очікуватимуть гостей на двірці та дадуть потрібні інформації.

При вході на салю нарад учасники конференції викажуться повновастями свого УДК.

Кушнір Керманіч Відділу Культурної Праці.

В. Кубійович Провідник УДК.

ДО ВП. ІНСПЕКТОРІВ, УПРАВЛІТЕЛІ УЧИТЕЛЬСТВА УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛ СТРИКТУ ГАЛИЧИНА!

ЧИ В ВАШІЙ ШКОЛІ ДІТВОРА КОРИСТУЄТЬСЯ

МАПОЮ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

Коли ще ні — то придбайте для нас

Стінну карту Чорноморських країв

В. Кубійовича і М. Кулицького.

Форм.: 85x150 см. — Мірило: 1:1500.

Видання „Україн. Видавництва“ в Краї.

Карта подає вірно різьбу, поземки подано що 50 і що 100 метрів при приміненні широкої скали бар. Різьба поземелля дуже властива і проглядна. На тлі низів нагадно виступають височини з ярами, долинами, балками та горами. Висоти подані метрах. На карті зазначено поверх 2.000 осель із зазначенням залізничних шляхів.

Карта затверджена Шкільною Владою згідно з постановою від 8. квітня 1941, К. ч. 2073/4. II Уц 41012 до вжитку в школах і при вчанні необхідна!

ЦІНА:

Підліпл. спец. папером на дрючк. 35.—

Та сама без дрючків 30.—

Зліплена і сфальцована в обгортні 22.—

Порто карти з дрючками 1.80

без дрючків 1.20

Замовляти:

„КНИГОТОРГ“ — ЛЬВІВ, Чарнецького

Роковини Базару в Берліні

Могутнє відродження української нашої стихії на звільнених від большевицького рору землях і характеристична тепер для атмосфера наростання свідомості, що бо з московським інтернаціональним імперіалізмом це обов'язок провідних народів Європи, — двадцятим роковинам Базару, відсвяткованому в Берліні в неділю 23. листопада 1941 р., урочистого характеру. Того дня, в годині у чепурній салі церковного дому при Кірху в Шарлоттенбургу, влаштовано заходом ської філії УНО „Свято Держави“, на яку на було побачити багато українців із Берліна навіть подальших околиць. Програму свята будовано широко, що не дуже сприяло її аннію. Зачалася вона виступом п. Гишка-Ор який відспівав чотири пісні, не цілком від до самого настрою свята. По деклямацій бинської і Многогрішного виступив із промовою учасник Зимового Походу Шраменко, що по вояцьки хотів заснувати чам причини, значіння і перебіг базарської дії. Вдало на загальну характеристику базару справи зіпсували особисті вислови пролегалу тему своєї ролі, як і ролі українських на еміграції. „Свято жертв“ надається як ще на доконування того роду порохунок в явини. Глибока тиша запанувала на салі „Звіту поляглих“, коли притемнено світло і тано з символічної листи на аналої прикра національними барвами прізвища 350-х герою зару. Цілого звіту прийзні вислухали стоку

В другій частині академії виступала ві безсумнівно найкраща сьогодні на еміграції Інська співачка Лідія Корєцька. Приємно монів також виступ А. Джулинської, що кою природністю заграла на фортеп'яні „Хор прелюдію“ Барвінського. Закінчено свято нальним гимном. Сцена академії, на головній якій накреслено топографічно-військову Зимового Походу, в своїй дешевій і крихт кораблі гостро відбивала від самого хар свята і мистецько стонованої салі. Українсь льонії в Берліні, яка тепер відіграє важку еміграційного центру, варто було б уже ра бутися на європейський рівень національн чи маніфестацій. Думаємо, що вдасться а осягнути, коли до безперечно доброї волі п'ятих організаторів буде ще додана фазо рада і участь передових літературно-мист сил, яких у Берліні чимало.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР
Листопад.
28. Субота — Матей ап.
30. Неділя — 25. по Зісл. св. Духа.

— ПІД УВАГУ УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИКАМ, ЯКІ ВИЇЗДЖАЮТЬ НА ПРАЦЮ ДО НІМЕЧЧИНИ. Українські робітники! Перед виїздом до Німеччини постарайтеся про виказку Українського Комітету, що ви українці. Не виїжджайте до Німеччини без особистих документів. Документи мають бути в німецькій мові. Без відповідних документів не дістанете таких умов праці та винагород, які приєднують українським робітникам. — Український Центральний Комітет, Відділ Праці і Суспільної Опіки.

— НЕ В СУБОТУ 29. XI. Ц. Р., АЛЕ В НЕДІЛЮ 30. XI. ц. р. о. крил. д-р Павло Хрущ говорить в доміцї УОТ при Адольф Гітлерплаці 12, III. п. на тему «З історії української церкви в Кракові». Початок в год. 13-й. Просимо явитися точно.

Виділ УОТ.
— УПРАВА «УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЦІ» в Кракові подає до відома, що вечір у суботу, дня 28. листопада ц. р., присвячений пам'яті бл. п. Президента д-ра Костя Левицького. Реферат про Левицького, як політика й діяча, виголосить д-р Павло Лисак. Початок в год. 19-й. Адреса доміцї: Краків, вул. Зелена 26, м. 9.

— ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІХ ЗАМОВЛЯЮЧИХ У НАС КНИЖКИ, що покищо ДО ГАЛИЧИНИ не можемо книжок висилати, бо пакет до Галичини пошта ще не приймає. Усі такі замовлення просимо спрямовувати на адресу: «КНИГОТОРГ», Львів, вул. Чарнецького ч. 12.

«Українське Видавництво».

— ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІХ П. Т. УЧИТЕЛІВ, що ні денників ні програм навчання на складі не маємо і тому просимо їх у нас не замовляти.

«Українське Видавництво».

— ШКІЛЬНІ ДЕННИКИ є на складі в Українському Центральному Комітеті, Краків, Зелена 26 — і туди слід спрямовувати замовлення. Ціна 10 гол. виставляється тільки за попереднім надісланням грошей, або за післяплатою. — Фінансовий Відділ УЦК.

Найновіші видання

УКРАЇНСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА В КРАКОВІ:	
Іван Франко: Без праці, казка	ціна 2.50 зол.
І. Франко: Панські жарти, поема з останих часів панщини	3.00 "
Юліан Тарнович: З китів сатани	2.50 "
Богдан Левицький: Казка мовного життя (Бережани)	6.— "
А. Чайковський: За сестрою	2.50 "
Совєтські кларнети — Антологія української символістичної поезії 1920-тих років	3.— "

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ:

А. Бабич: Таблиці логаритмів і частини величин із області математики, фізики, хемії і астрономії	5.— "
Німецько-український кишень. словник	5.50 "

Книжки висилатимемо за попереднім надісланням грошей або за післяплатою (в Г. Губернаторстві).

Порто на кожну книжку по 80 гр.

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО
Краків, Райхштрассе 34.

— ШОФЕР-МЕХАНІК, українець, негайно потрібний. Умовини дуже корисні. Зголошення слаш: Український Центральний Комітет, Краків, Зелена 26/7. — Відділ Праці і Суспільної Опіки.

— У ВАРШАВІ пошукують постійного акомпанатора-українця. Платня згідно з договором. — Зголошення слаш до УЦК в Варшаві, вул. Коперника ч. 13, на руки п. В. Божика.

— ПОШТОВИЙ КУРС. Кандидаткам, що вислали до Українського Центрального Комітету прохання прийняти їх на поштовий курс, подається відома: Поштовий курс почнеться 3. грудня р. Вступний іспит, від якого висліду залежить прийняття на курс, відбувається дня 2. грудня ц. р. обисте зголошення кандидаток дня 2. грудня год. 8-й рано в УЦК. Відділ Праці і Суспільної Опіки, Зелена ч. 26/7. Всім прийнятим на курс висламо окремі повідомлення поштою. — Український Центральний Комітет, Відділ Праці і Суспільної Опіки.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ зложили службовики О. Р. Т. К. в С. П. (в золотих): дир. О. Тарнавський 100, інж. П. Левицький 50, дир. М. Хархалє 30, м-р І. Осолінський 30, дир. Б. Заячківський 25, І. Мацик 20, В. Салук 10, Я. Бойдуник 10, В. Герінго 10, Е. Янів 10, О. Климкович 10, П. Опиханий 10, В. Пташник 10, В. Сторожук 10, м-р Д. Терлецький 10, Т. Левицький 10, м-р Український 10, Б. Микіла 3, В. Береза 5, С. Хомішак 5, М. Добож 5, Я. Дуб

5, Л. Гриняк 5, І. Калін 5, М. Кирча 5, О. Кулак 5, В. Миколайський 5, С. Новиків 5, м-р Нагорняк 5, О. Опалка 5, Т. Суховерський 5, Л. Валчицька 5, В. Суховерський 5, В. 4, Р. Ваврик 4, В. Ваврик 4, О. Іванів 3.5, мон 3, В. Лушні 2.50, Р. Назаревич 2.50, 2.50, М. Брехун 2, С. Юрків 2, В. Кошик 2, А. Ковбуз 2, І. Коніцький 2, А. 1, Кишка 2, Ю. Лихман 2, Д. Левицький 1.50, І. Бурик 1, М. Драбик 1, Р. Гентик 1, О. Голдоватий 1, А. Калін 1, С. Калін 1, М. Іончик 1, Д. Мельник 1, М. Нагіт 1, Е. Охнян 1, Ю. 1, С. Папі 1, В. Процько 1, А. Пошвак 1, М. Зайрик 1, М. Маслюк 0.90, Б. Бальзов 0.50, О. Кишка 0.50, М. Лех 0.50, І. Михайл 0.50, С. Патроник 0.50, Ф. Сава 0.50, П. Вайнович 0.50, — Заходом Делегатури УДК в Володаві зложили: А. Шутик, збірка на весілля п. Микитюка 4, інж. Д. Гайтотин 5, датки селян у Ленівці 7.30, датки селянства в Коденці 10, Ф. Польовий 50, інж. П. Костів 20, К. Звиринський 5, Е. Свішевський 10, М. Калинич 5, Я. Бондарук 5, І. Калинич 10, Н. Божик 10, М. Бондарук 5, А. Мегел 5, К. Рибчинська 5, Л. Леонтів 10, А. Слібін 5, Г. Радик 6, О. Колтушок 5, Я. Придаткевич 5, Г. Криштанович 10, М. Лішинський 10, П. Крушельницький 5, О. Гатало 10, О. Олесевиц 15, В. Ващенів 5, Е. Кунюшук 3, І. Гринь 1, В. Курилович 5, М. Миколайчук 2, М. Запотович 5, Кисілевська 5, І. Терпелюк 6, В. Березинський 1, І. Нирко 1, Хатітовський 2, В. Козик 10, А. Швед 20, І. Мішук 10, П. Дейник 5, М. Гринь 2.40, С. Скочаль 10, М. Торбич 2.50, М. Грисюк 3, А. Чілій 2, С. Чубак 3, В. Бобрик 2, Н. Атласюк 2, Пацамай 5, Я. Ковський 2.50, Д. Гайтотин 5. — Заходом Делегатури УДК в Снявлі зложили: Федювич 2, Мешко 1, Казієвич 50, Мадзько 2, Приходько 1, Бешлей 0.50, Федак 1, Ніган 0.50, К. Дубер 1, М. Дуер 1.50, Зацерковний 2, Прокіп 1, Дубяницький 3, Влох 2, Глек 0.50, Придніпрянці: Коралевич 0.50, Приходько 1, Гребенюк 1, Гірія 1, Віхненко 1, Незнакий 1. — Заходом УДК в Гавроліні зложили: П. Стефурак 10, 3. Дурдело 20, О. Івась 50, В. Худко 10, С. Плоскун 50, — Нашович Я., Ульвінко 10, Губчак О., Ловіч 10, Громадянство Волковий, Рибного і Завоза зложило на святі Листопадового Чину 53.88, Плязко Ат., Позен 36, Церковний Комітет, Позен 100, Подольчук Ів., Целля 4, Якубович Д., Кутно 10, Котурбаш М., Ярошін 4, Серба Мих., Баєрсдорф, з нагоди вінчання з Наталією Новаківною 10, Курчаба, Годимин 12, інж. Прохода В., Іггохе 8, Мельник В., Вік 10, Угера А., Кутно 100, Галевич П., Конін 8, Ляврович С., Каршиїне 8, Заровський А., Плешен 10, Зельський І., Лесляв 7, Трофімчук П., Монстерберг 10, м-р Краве Ст., Плешен 10, Васілевський Гр. 30, Годованець В. 7, Дмитрів Я., Айзенберг 10, Яник В. 20, Моравський В., Кротосин 27, Чолій М., Каліш 20, Мороз К., Мінстерберг 6.

— ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ з Більбао, хуртовина знищила в середу антени та радіовлаштування в морських ліхтарях у Кап Фіністер та Кап Вільяно.

— ПІДКОМІСІЯ бюджетової комісії парламенту ухвалила чергових майже 8 мільярдів долярів на воєнні цілі.

КОРОТКІ ВІСТКИ

* Небуденний рекорд зістрілу, що його устїпили німецькі протигатунські гарматні частини 28. листопада від год. 13.20 до 13.29 на бельгійському березі Каналу, підвищився ще більше. Коли вчора налічено 5 останків англійських літаків, то тепер, на забезпеченому зенітної артилерії шматку побережжя, наїшли ще одну англійську машину. Вона підтверджує, що в часі ледви трьох минут жертвою гранат німецької зенітної артилерії впало 6 англійських машин.

* На середньому відтинку східного фронту перевели в засягу одної дивізії піхоти 2 сотні розвідний винад. Поодинокі відділи підійшли непомітно аж під самі совітські становища і вкопали в оборонні лінії, при чому знищили 50 земляних заборол та взяли коло 200 полонених.

* З метою перевести наказану президентом Злучених Держав військову окупацію голландської південно-американської колонії Гвалані, яку обосновано згогідною конечною охороною економічних інтересів, причалили в середу в Парамарібо перші контингенти американських військ. Американцям, як кажуть вістки, що тут надійшли, приготовано «скромне» прийняття.

* «Тоніо Асаї Шімбун» пише, що протекет Зл. Держав Америки до зайняття голландської Гвалані дуже слабкий. Вашингтон не зможе цього кроку перед світом ніколи морально виправдати. Амбасії Злучених Держав відносно просторів Південної Америки, а особливо також відносно французьких посілостей аж надто добре відомі.

* Як подає японське інформаційне бюро «Домей» в четвер рано з вірогідного джерела, іменовано Хуїхі Огаші, попереднього заступника японського міністра закордонних справ, як паслідника д-ра Сної Канаї, найвищим дорадником об'єднаного автономного монгольського уряду.

* У вечірних годинах 26. XI. взяла далекострільна артилерія німецької воєнної флотії разом із батареями військ британських корабельні цілі на Каналі під обстріл. Внаслідок доброго положення стрільб британські кораблі змінили курс та звернулися в скорій їзді на схід.

* Поближення австралійського загалу, що австралійські війська муїтимуть, так як на Креті, вести головний тягар нових англійських боєвих

— ЦИВІЛЬНИЙ ГУБЕРНАТОР «Громадистрій, проф. Алексіану, наказав, щоб ще в цьому році почати будову нової катедрі в Одесі на місці знищеної більшовниками.

— БОЛГАРСЬКО-ШВАЙЦАРСЬКІ переговори, розпочаті 10. жовтня в Софії, довели з кінцем минулого тижня до підписання договору про товарообмін та платиний оборот між Болгарією і Швайцарією.

— АРГЕНТИНСЬКИЙ уряд подав до відома про підписання договору з Чіле, Уругваєм, Парагваєм, Бразилією і Болівією, який має заробітні цілі: «жидівській імїграції». Державні-сигнатарі цього укладення не прийматимуть ніякого імїгранта, якого папері не будуть візовані якслід владою країни, з якої він походить. Договір увійшов в силу негайно. Аргентинський уряд бачив себе приневоленим до цього кроку, щоб запобігти жидівській імїграції, яка приходила потайки через кордони сусідніх держав до Аргентини. Як недавно повідомлено, відмовив він прийняти на беріг численних жидів, що прибули еспанським пароплавом до порту Буенос Айрес, бо папшпорти тих жидів не були в порядку, дарма, що агітація багатих жидівських кол домагалася такого дозволу.

СПРАВА ДОДАТКОВИХ ХАРЧЕВИХ КАРТОК Ч. 2.

I. Повідомляємо, що додаткові харчеві картки на місяць грудень 1941 р. видаватиме УДК Краків при вул. Зелений 26. м. 4. в дні 29. XI. від год. 8 — 12, в днях 1 і 2 XII від год. 8 — 12 і 15 — 18, в дні 3 XII. 1941 від год. 8 — 12 в такому самому поазбучному порядку, як дотепер.

Хто в тих днях не відбере картки, взагалі не дістане харчевої картки за грудень 1941 р.

До одержання харчевих додаткових карток треба предложити: 1) особисту виказку або посвідку реєстрації в УДК. 2) посвідку виплати датків до УДК бодай за жовтень 1941 р. 3) Червону харчеву картку а від українців з околиць Кракова потвердження замешкання в даній місцевості, або також червоні харчеві картки.

II. Українські родини тих, що служать при німецькому війську, мають право до додаткових харчевих карток ч. 1. — По ті картки треба звернутися до інспектора Гесса вул. Матейки ч. 11/4. та принести відповідні докази. Одначе ті родини не мають права до додаткових харчевих карток ч. 2.

УДК. Краків.

дій у північній Африці, привело до відповідної військової етатції проголосити в середу заяву, що на фронті Тобруку нема ніяких австралійських військ. Деяка австралійська дивізія, яка в свій час мала гарнізон у Тобруку, була напередодні нових боєвих дій із Тобруку відкликана, а на її місце, як повідомляють у Лондоні, вислали поліційні частини.

* В італійському боєвому повідомленні зі середи подано, що на центральному відтинку в північній Африці, попри 2-х британських генералів, узятю в полон також 2-х американських військових обсерваторів та різних англійських та американських журналістів. Державний міністер Фаріначчі пропонує в «Регіме Фашіста», при обговорюванні військового положення в Киренаїці, щоб цих журналістів знову пустити на волю та відіслати їх домів. В цей спосіб вони були б використаними пропагандистами боєвого духа військових сил держав осі, а передусім певності військ осі в справі перемоги німецько-італійської зброї та оправдання їхнього бою.

* В лізабонських корабельних кругах говорять, що британський корабель «Кортез» (1934 т.) затонув підчас плави з Лізабону до одної англійської пристані внаслідок ворожих дій.

* Чілійський посол у Вашингтоні Родольфо Місальє Каверо подав у вітторок до відома, що Чіле приступило до держав-посередників Злучених Держав Америки, Аргентини і Бразилії для подання граничного конфлікту між Перу і Еквадором. Як подав дальше чілійський посол, відбувається мирна конференція для подання конфлікту в найближчому часі в Буенос Айрес із 4-ма державами-посередниками, як також із Перу і Еквадором. Опіділення Чіле при розв'язі конфлікту прийняли Перу і Еквадор.

* В малярському господарському житті прийшло дотепер 37.000 чистих малярів на місце жидів. Це подав до відома у вітторок у малярському парламенті один промовець урядової партії.

* Як повідомляють паризькі часописи, французьких полонених почали знову звільнювати. Після транспорту, що прибув уже в понеділок до Компієн, прибув у вітторок і до Шатіної окремих поїзд із 1.114 полоненими, в цьому числі 170 старшин. Чергових поїздів із французькими полоненими очікують у найближчих днях.

Посмертна згодка

о. Петро Мойсюк

Одним подаю до відома родині і знайомим сумну вістку, що мій муж, о. Петро Мойсюк, парох села Репуриниць на Буковині, призначений Пресвященним Владикою Іларіоном парохом Зубович, помер 26. IX. 1941 р. в Бреслав у лікарні. Похорони відбулися в цвинтарній каплиці дня 29. IX. 1941 р.

*

Пройнята глибоким смутком — широк дякую учасникам похорону, зокрема Вп. директорів Іванові Бордейному за покладання формальностей, зв'язаних із похороном. Дякую о. Нагірнякові за провід похорону та за виголошення зворушливої надгробної промови.

Дякую Вп. полковникові Шраменкові, голові бреславського Гуртка УНО, що по-військовому на скору руку повідомив і зібрав хор, а також за прегарний вінок від УНО. Дякую хористам, що не рахували ні труду ні гроша і по шілоденній праці злетілись, мов орли з усюдів, щоб відспівати рідну пісню на чужині у вічну дорогу Покійному. Дякую Вп. Марії Ілюк, о. Жуковському, Ви-ству Сорочинським, що прибули як учасники з табору.

При тому ще раз дякую Вп. полк. Шраменкові, що зарядив відправляти 40-денну панахиду за душу Покійного.

2939 1-1

Дружина.

Дрібні оголошення

І. ОГОЛОШЕННЯ.

Дирекція фірми „Українська Господарська Спілка „УГАС“ Акційна Спілка“ в Кракові повідомляє, що дня 21. грудня 1941 р. в год. 16-й в домі „Українбанку“ в Кракові, вул. Зелена 22, відбудуться

Надзвичайні Загальні Збори

Спілки з таким порядком нарад:

1. Відкриття Зборів і вибір провідника.
2. Зміна 3-го параграфу статуту Спілки в тому напрямі, що осідок Спілки переноситься з Кракова до Львова.
3. Внески.

2935 1-1

ЗА ДИРЕКЦІЮ:

І. Кузів.

І. Поритко.

Шукаю брата Івана Бориса з Перемишля. — Всі українські часописи прошу це передрукувати. — Борис Теодор, Ярослав, Головна 8. 2852 14-24

Шукаю брата Василя Бойка з села Підбірки коло Львова, який підчас німецько-більшевицької війни попав у полон коло Перемишля. Прошу подати якнайскоріше вістку на адресу: Wojko Iwan, Krakau P. Rakowice, Flughafen. 2934 2-2

Хто знав би щонебудь про Юрка Лимивця з Карпатської України із Підгорян біля Мукачова, нехай дасть знати на адресу брата: Chymynetzk Waskyl (Sanität), Starachowice I. bei Radom, Werk-schutz, Krankenrevier, Deutschesstrasse Nr. 116, Gen.-Gouv. 2936 1-1

УВАГА! До продажу okazійно одинокий образ „Воскресення України“, при тому дальша випродаж старо-гуцульської, київської, полтавської, харківської і бахмутської кераміки й інкрустації. Рівнож виконується тризуби і цвяхи з різного металю і срібла до прапорів, по дуже догідних цінах. — Українська Наша Штука, Краків, Сукованці 53. 2937 1-2

Шукаю друга Миколу Дмитришина з села Лужок Горішний, пов. Турка. Прошу відгукнутися на адр.: Katharine Dosiak, Dom. Euschungen, Kr. Cosel O/S. 2938 1-1

Оголошуйтеся у „Кр. Вістях“!

Напруження між британськими й американськими знавцями

СТОКГОЛЬМ. — З Нью-Йорку передають каблем „Трансокеан“: Павло Маннінг з Лондону повідомляє про щораз сильніші різниці думок між британськими і американськими знавцями в справах летунства — так пише у вівторок лондонський кореспондент Нью-Йорк-Верлд-Телеграм. Спонуку до цього дали постійні зміни вимог, які англійці висувають також щодо найновіших американських типів літаків та легковаження, з яким англійці відкидають поради американських знавців, що йдуть з

посилками американських літаків. Дали скаржаться американські знавці, що американські літаки, хоч і продукують з найбільш можливою швидкістю та так висилають, ще лежать запаковані в транспортних скринках. Маннінг повідомляє, що деякі американські продуценти літаків зробили супроти такої ситуації проект, щоби Америка припинила доставки для британського летунства та в майбутньому продукувала ще тільки для домінії, Китаю і Східної Росії.

ОГОЛОШЕННЯ

Кіно „СТЕЛЛЯ“ Краків, вул. Любіч 15.

Від п'ятниці 28. XI. до 4. XII. 1941 висвітлює

Не виходи батьку!

Особі: Віллі Фріч, Ютта Фрейбе, Густі Губер, Петер Дани, Ерна Морена, Отто Верніке, Ганс Лайбельт, Ганс Бравзеветтер.

Додаток. Актуальний звуковий тижневик.

Початок сеансів: в будні: 16, 18 і 20 год.; в неділі й свята: 14, 16, 18 і 20 год. Просимо притримуватися початків сеансів.

Кіно „АПОЛЛЮ“ Краків, Томаша 11

Тел. 111-20.

Від п'ятниці 28. XI. до 4. XII. 1941 висвітлює

За ґратами гарему

В головних ролях: Імперіо Аргентіна, Мануель Люна, Рікардо Меріно.

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Початок сеансів: в будні: 16, 18 і 20 год.; в неділі й свята: 14, 16, 18 і 20 год. Просимо притримуватися початків сеансів.

Кіно „ПІЛА“ Краків, Старовисьляна 16

Тел. 125-16.

Від п'ятниці 28. XI. до 4. XII. 1941 висвітлює

Розкішна віденка

В головних ролях: Ганс Мозер, Гедвіг Блайбфрай, Шарлот Давдорт.

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Початок сеансів: в будні: 16, 18 і 20 год.; в неділі й свята: 14, 16, 18 і 20 год. В неділі представлення зачинені. Місця нумеровані. Просимо притримуватися початків сеансів.

Кіно „ВАНДА“ Краків, вул. Гертруди 8.

Від п'ятниці 28. XI. до 4. XII. 1941 висвітлює

Дівчата в білому

В головних ролях: Марія Цеботарі, Іван Петрович, Георг Александер, Гільде ф. Шгольц, Ганс Юнкерманн.

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Початок сеансів: в будні: 16, 18 і 20 год.; в неділі й свята: 14, 16, 18 і 20 год. Просимо притримуватися початків сеансів.

КІНО „АТЛАНТИК“

КРАКІВ, СТРАДОМ 15.

Від п'ятниці 28. XI. до 4. XII. 1941 висвітлює (щодня)

ЛЮБОВНІ ЛИСТИ

В головних ролях: Люїз Тренкер, Карлз Руст, Е. фон Тельман.

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Початок програми в будні в год. 16, 18 і 20. В неділі в год. 11, 14, 16, 18 і 20. Прохаємо приходити точно на початок.

Кіно „ШТУКА“ Краків, вул. Яна 6.

Від п'ятниці 21. XI. до 27. XI. 1941 висвітлює

ВИР ЖИТТЯ

(Цінаві сцени з-за крат гарему — драма).

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Щоби запобігти нелегальній торгівлі білетами вступу по аномальних цінах, уелкшується П. Т. Публіці доступ до каси в кожній бажаній годині. — Передпродажі нема.

Початок сеансів: в будні: 16, 18 і 20 год.; в неділі й свята: 14, 16, 18 і 20 год. Просимо притримуватися початків сеансів.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол. МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметр шириною і висотою (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніальні по 50 сот. за слово. КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.“: Передплату треба вислати згоря. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо вислати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату в Генерального Губернаторства треба вислати переказом або чеками нашого видавництва Sch A Wagschau Nr. 3812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.

В Протектораті: чеками „Українського Видавництва“ Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filiálka v Bratislava, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нм. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол. при висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво“, Краків, вул. Райхштрассе 34, II. Тел. 102-79. З друкарні „Нова Друкарня Денника“ під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.

Verantwortlich für den Gesamthalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomjak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H. Krakau, Hauptstrasse 34, Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernspr. 102-79.